

nytt
från **FSS**

FÖRENINGEN
SVERIGES
SOCIALCHEFER

Red. Arne Borg

Primärvården till primärkommunerna

Föreningen Sveriges Socialchefer har tillställt äldredelegationen följande skrivelse angående ändrat huvudmannaskap inom äldreomsorgen:

En helhetssyn på samhällets ansvar för omsorgen av de äldre förutsätter förändringar av den skarpa gränsdragning mellan social och medicinsk omsorg som nu råder. Ambitionen att åstadkomma en mer samlad omsorg har också kommit till uttryck i de samarbetsavtal som under senare år slutits mellan kommuner och landsting. En likartad målsättning finns också angiven i den nyligen av riksdagen antagna äldrepropositionen. Äldredelegationens uppgift att utreda de ekonomiska, organisatoriska och juridiska konsekvenserna av ett förändrat huvudmannaskap är ytterligare exempel på initiativ i syfte att tillgodose det nödvändiga samspelet mellan socialtjänst och sjukvård.

Föreningen Sveriges Socialchefer anser det ytterst angeläget att det nu tas ett radikalt steg inom äldreområdet. En fortsatt uppdelning av omsorgen på skilda huvudmän med finansiering dels från landstingsskatt, dels från kommunalskatt är ägnat att befästa rådande olikheter och oklarhet i vitala ansvarsfrågor. Modifierade samarbetsavtal med bevarade huvudmannaskapsgränser skulle enligt föreningens mening ge reformen en hu-

vudsakligen "kosmetisk" karaktär.

Sjukvård och socialtjänst representerar olika traditioner, kulturer och utbildningsvägar. Den personal som skall tillgodose de äldres behov måste få arbeta tillsammans, lära känna varandras arbetsuppgifter och i större utsträckning än hittills få en samordnad och gemensam utbildning. Det kan bara ske inom ramen för ett gemensamt huvudmannaskap.

Enligt uppgift skulle ett av delegationens alternativ för ökad samordning vara att föra över undersköterskor och sjuksköterskor inom hemsjukvården och vid lokala sjukhem till primärkommunen. Läkarna skulle enligt samma alternativ vara kvar inom landstinget. En sådan lösning vore enligt föreningens mening synnerligen olycklig, eftersom den skulle skilta sjukvården och skapa intrycket av en A-, och B-mässig sjukvård.

Behovet av hemsjukvård och primärvård har starka samband. Av primärvårdens patienter är hela 70 % pensionärer. Föreningen anser därför att ett flertal skäl talar för att det bästa och naturliga alternativet för att åstadkomma en samordning av äldreomsorgen är att föra över hela primärvården till primärkommunerna. Därmed kan också anställning i primärkommunal tjänst bli ett självklart inslag i läkarutbildning och i meritvärderingssystemet.

Möjligen kan mot detta alternativ hävdas att det svårigen hinner genomföras med med så kort varsel, dvs till 1991. Av praktiska skäl kan en förändring därför få ske i etapper. I så fall är det emellertid viktigt att ett principbeslut fattas under 1989 så att ingen tvekan råder om slutmålet.

Förändringar i huvudmannaskapsfrågor är ofta smärtsamma steg och processer. Alla erfarenheter visar emellertid entydigt på att det nu krävs genomgripande förändringar i den vårdorganisation som ska tillgodose de äldres behov av social omsorg och medicinsk vård. Med de behov och krav som kommer att möta oss under 90-talet kommer detta att framstå som ännu mer nödvändigt.

Föreningen Sveriges Socialchefer vill därför förorda att den nu aktuella reformen inriktas på att överföra primärvården till ett primärkommunalt huvudmannaskap.

bok
recensioner

Patient—läkarrelationen — inte bara fråga om känslor

ULLA HOLM

Empati. Att förstå andra människors känslor.

Natur och Kultur,
1987.

Ulla Holm (UH) behandlar i sin bok först läkar—patient relationen, professionell hållning, och empati-begreppet. Därefter diskuterar hon i vad mån empati kan läras ut, och slutligen beskriver hon en utbildningsmodell och dess tillämpning på en grupp läkarstuderande. UH har legitimation som psykolog och psykoterapeut, och hon har disputerat på en avhandling vars innehåll utgör grunden till den här anmälda boken.

Trots titelns allmänna syftning har boken sin huvudinriktning mot läkar—patient relationen, och det är ur det perspektivet jag bedömer den. Min uppfattning är att UH inte tillräckligt analyserat de specifika svårigheterna i denna relation, och att hennes modeller för teori och utbildning därför blir otillräckliga.

UH beskriver empati i en trefasmo-